

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, FEBRUARY 14, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

Dobro je, če veste

Empire State poslojpe v New Yorku, ki je najvišje na svetu, ima 32 odstotkov svoje prostornine znotraj uporabljene za stolpnice, spenjače, ter za monterke in grelne naprave. Ostala prostornina pa prinaša namizino.

Tekom vojne so zavezniki in njihove posejale po raznih morjih do 500.000 min. Od teh so jih naj več kakih 50.000 našli in uničili. Največ min je pa še na prostoru po morju okrog Japonske in v severnih morjih Evrope.

Večina ameriških železnic ima danes na vlakih avtomatske zavore, ki v sili ustavijo vlak, ki se giblje s 120 voz, prej kot v 6 sekundah.

V ameriških delavskih unijah je danes vključenih 15.000.000 oseb. Od teh jih je 3.000.000 žensk.

Leta 1890 je izdalo mesto San Francisco 31.117 prostora dojenčkov za prodajo žganja. Tudi danes je mesto toliko prebivalcev, da je prišel na en salun v vsakih 96 oseb. Torej žejni so bili.

Ko je v 15. stoletju razsajala črna kuga po Evropi, je prišel nekdo iz Azije, da je žgana pijača najprej sredstvo proti nji. To je bilo žganje, da se je takrat razširilo po vsej Evropi, dočim pa na prej poznali malokateri.

Nekateri pravijo, da je dobro biti pred opojno pijačo kozarec. Ta potem ovira alkohol, ne pride tako hitro v žile in ne škoduje na "čuti" tako hitro. Nekateri tudi trdijo, da je dobro biti oljivo olje v takem slučaju, Mfg. Co. Firma Gabriel namestila tukaj zaposliti kakih 690 oseb.

Gabriel Co. bo plačala za najemnino tovarne \$47.780 letno. Opreme, ki jo je rabila Eaton Co. ne bo mogla rabiti Gabriel Co., zato jo bodo odpeljali.

Amerika bo imela dovolj živeža, dočim bodo druge dežele stradale

Washington. — Polje delski urad je izračunal, da bodo Amerikanci letos povzili več hrane kot kako drugo leto v preteklosti. V istem času bodo pa ljudje v drugih deželah faktično stradali.

Poljedelski urad je dobil poročila iz 65 dežel in ta poročila kažejo, da bo vsaka oseba dobila okrog 12 odstotkov manj hrane kot v drugih letih.

Prav radi tega je pa predsednik ukazal, da si mi v tej deželi nekoliko pritrugamo od ust in pomagamo ostalemu svetu, da ne bo umrl od glada. Edino, česar bo nekoliko primanjlovalo tudi v Ameriki bo sirove maslo in sladkor. Mesa bo letos okrog 150 funtov na osebo, kar je nekaj več kot lansko leto.

Prav radi tega je pa predsednik ukazal, da si mi v tej deželi nekoliko pritrugamo od ust in pomagamo ostalemu svetu, da ne bo umrl od glada. Edino, česar bo nekoliko primanjlovalo tudi v Ameriki bo sirove maslo in sladkor. Mesa bo letos okrog 150 funtov na osebo, kar je nekaj več kot lansko leto.

Washington. — Kavna industrija je kupila od Indijancev Niagare Peter Miquit leta 1620.

Washington. — Kavna industrija je kupila od Indijancev Niagare Peter Miquit leta 1620.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

DEMONSTRACIJE PA SO SE VEDNO. — Brez tega komunisti ne shajajo. Ob vsaki priliki naženo na cesto otroke ki vpijejo: Tito, Tito in Stalin Stalin. Ljudje navadno niti ne vprašajo več, za kaj spet demonstrirajo.

TITOV GOVOR OB NOVEM LETU. — Tudi centralna vlada v Belgradu uvideva, da ne bo mogoče živeti samo od živjovpitja. Zato je moral Tito namigniti v noveletnem govoru, naj malo ponehajo s proslavami. Rekel jim je: "Manj proslav, pa več dela."

ČRKOSLIKARJI — Neko poročilo pravi, da je v zadnjem polletu najbolj nesla črkoslikarska obrt. Vsaka stena je morala imeti napise o Titu in Stalinu. Kdor je dal napisati večje črke, je bil boljše zapisan pri komunistih. Pa so dobri partizani tekmovali, kdo bo dal več zaslužiti črkoslikarjem. Vsi zidovi in vsj plotovi so polni napisov in slik. Tito je povsod obešen. Tudi marsikak partizan si že želi, da bi bil zares in ne samo na plotovih.

ČASOPISI SO, KOT SO BILI. SAMO KOMUNISTIČNI. — Vsi pišejo enako. O zunanjem svetu zvedo ljudje malo. Mnogo se piše proti Amerikancem in Angležem, ker se le prepočasi

FIRMA GABRIEL NAJAME TOVARNO EATON CO.

Cleveland, O. — Vlada je dala za 5 let v najem tovarno na Darley Ave. in 140. cesta Gabriel Co. iz 1407 E. 40. St., ki izdeluje avtne potrebščine. Sedaj je v teh prostorih Eaton Mfg. Co. Firma Gabriel namestila tukaj zaposliti kakih 690 oseb.

Gabriel Co. bo plačala za najemnino tovarne \$47.780 letno. Opreme, ki jo je rabila Eaton Co. ne bo mogla rabiti Gabriel Co., zato jo bodo odpeljali.

Amerika bo imela dovolj živeža, dočim bodo druge dežele stradale

Washington. — Polje delski urad je izračunal, da bodo Amerikanci letos povzili več hrane kot kako drugo leto v preteklosti. V istem času bodo pa ljudje v drugih deželah faktično stradali.

Poljedelski urad je dobil poročila iz 65 dežel in ta poročila kažejo, da bo vsaka oseba dobila okrog 12 odstotkov manj hrane kot v drugih letih.

Prav radi tega je pa predsednik ukazal, da si mi v tej deželi nekoliko pritrugamo od ust in pomagamo ostalemu svetu, da ne bo umrl od glada. Edino, česar bo nekoliko primanjlovalo tudi v Ameriki bo sirove maslo in sladkor. Mesa bo letos okrog 150 funtov na osebo, kar je nekaj več kot lansko leto.

Prav radi tega je pa predsednik ukazal, da si mi v tej deželi nekoliko pritrugamo od ust in pomagamo ostalemu svetu, da ne bo umrl od glada. Edino, česar bo nekoliko primanjlovalo tudi v Ameriki bo sirove maslo in sladkor. Mesa bo letos okrog 150 funtov na osebo, kar je nekaj več kot lansko leto.

Washington. — Kavna industrija je kupila od Indijancev Niagare Peter Miquit leta 1620.

Washington. — Kavna industrija je kupila od Indijancev Niagare Peter Miquit leta 1620.

vadajajo Rusom. Bere te liste, kdor je prisiljen. Tudi to je prisilno delo, o katerem je sedaj v Jugoslaviji toliko govora.

Mali listič, ki ga je smel nekaj tednov izdajati škofijski ordinariar v Ljubljani pod imenom "Oznanila" je že umrl. Bil je to tednik, ki je pisal čisto samo cerkvene stvari kot pove že naslov. Toda tudi za tega je zmanjkalo papirja kot se lepo označi zatrtje takega lista v deželi, ki je "osvojenjena."

KOLENDAR "BORBE" — Kako vse jadra v čisti komunizem, ki hoče pretrgati z zapadnim svetom, priča koledarček komunističnega belgrajskega lista "Borba." Izpuščeni so tam vsi krščanski prazniki kot Božič ali Velika noč. Ko našteva ob posameznih dneh, kaj se je na kak dan zgodilo koledar izpušča vse, kar so storili v zadnji vojski Amerikanci in Angleži. Kdaj je stopila Amerika v vojsko kdaj se je začela afriška kampanja, katere bitke so bojevali Amerikanci v Italiji na Francoskem in ob Renu, vse to je izpuščeno, tako da dobi bralec vtis, da je sploh vse naredila samo Rusija, nič pa Amerika. To zapičevanje vsega ameriškega se kaže povsod. Samo podporo imajo radi ameriško. Pa še o tej razglašajo, da je prišla iz Rusije.

Ruska delegacija pri UNO je bila zopet porazena

London. — Predlog ruske ukrajinske delegacije pri organizaciji združenih narodov, da naj se pošlje komisijo v Indonezijo, kjer naj ugotovi, če navzočnost angleških čet ogroža svetovni mir, je pri glasovanju propadel. Samo dva glasova je dobila in zadeva je bila položena na mizo. Že prej ni ruska delegacija nikamor prišla z obtožbo, da so angleške čete v Grčiji ovirale za mir.

Zbornica je zdaj končno odločila, da naj bo zaenkrat sedež UNO, to je organizacije združenih narodov v New Yorku, dokler se zgradi stalni urad.

Armada ima 500,000 prostovoljcev

Washington. — Vojni oddelek naznanja, da je število prostovoljcev za armado že presegllo število 500.000. Prostovoljce nabira armada kar naprej, da z njimi nadomesti vojakov v okupaciji. Okrog 55 odstotkov teh prostovoljcev se je vpisalo za 3 leta službe.

Stenskega papirja bo primanjlovalo

Washington. — Letos bo šla trda za stenski papir, ker primanjkuje bele ilovice, ki se jo uporablja pri izdelavi tega papirja. Neka ilinoiška firma, ki izdeluje stenski papir poroča, da bo morala zapreti, ker ne dobi več kot lansko leto.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Mrs. Eleanor Roosevelt se je v skupščini organizacije združenih narodov v Londonu odločno pognala za begunce, ki se nečejo vrniti iz tega ali onega vzroka v svoje domovine. Pobila je ruskega komisarja, ki je zahteval, da se begunce takoj vrne njih državam. (Kaj bi jih tam čakalo, si lahko mislimo). Mrs. Roosevelt je žela splošno priznanje za svoj govor in doseгла, da se bo begunce podpiralo in nobenega sililo iti domov. — Kaj bodo rekli ameriški partizani na to? Ali se je Mrs. Roosevelt potegovala za izdajalce, kali? Kaj pravite na to, draga Mrs. Klein?

Stavka v New Yorku je končana

Diplomatski odnošaji med Zed. državami in Argentino napeti

Washington. — Državni oddelek ameriške vlade je z vso silo udaril po totalitarnih smernicah vojaške vlade v Argentini, kar smatrajo v diplomatskih krogih, da bo privedlo do preloma diplomatskih zvez med obema državama.

Državni oddelek je javno obdolžil argentinsko vlado, da tekom vojne ni bila nevtralna, ampak je dajala pozitivno pomoč osi in da daje argentinska vlada še danes nacijskem v zapadni hemisferi baze, na katerih bodo skušali zgraditi nov vojni stroj.

Ta obdolžitev ameriške vlade odkrito pozivlje narod Argentine, da odstavi sedanjo Peron-Farrellovo vlado in njene teroristične metode.

Ta obtožba ameriške vlade je povzročila veliko senzacijo v diplomatskih in kongresnih krogih. Vsa obtožba sloni na dokumentih, ki so jih zavezniki zasegli pri nacijskih v Nemčiji.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni sledeči denarni prispevki za slovenske begunce: Neimenovana je darovala \$25; po \$5: Frances Prhne iz Barbertaina, Matt Hribar, Painesville, O.; neimenovana zakonca; po \$2: Mrs. Anton Rozinka iz Eveleth, Minn. in Mrs. Mary Sivic iz Forest City, Pa.; neimenovana je darovala \$1. Iskrena zahvala vsem skupaj in priporočamo še drugim, da bi darovali po svojih močeh za te slovenske reveže, ki so v tujini brez vsakih sredstev.

Mathew Hribar kandidira za komisarja v Lake

Painesville, O. — Poznani slovenski farmar Mathew Hribar bo kandidat za nominacijo okrajnim komisarjem v primarnih volitvah 7. maja v Lake okraju. Kandidiral bo na demokratiški listi.

Mr. Hribar ima farmo v Leroy vasi, nekaj milj južno od Painesville že od leta 1907 ter uživa v tem kraju velik ugled kot veščak in kmetijstvu in gospodarstvu.

Za časa vojne je služil kot načelnik civilne obrambe v tem kraju. Zdaj služi že 4. termin v gospodarskem odboru Leroy Township. Vselej je izvoljen v ta urad z veliko večino.

Služi tudi že sedmi termin kot predsednik in generalni poslovodja pri Leroy telefonski družbi, kjer je napravil že mnogo izboljšav za boljše postrežbo. Vedno se rad udeležuje tudi za Rdeči križ v svojem okolišju ter je aktiven pri vseh javnih funkcijah.

Rojakom v Lake okraju Mr. Hribarja toplo priporočamo za nominacijo okrajnim komisarjem. Urad potrebuje prav takih mož za večji napredek.

Detroit — Tukaj je umrl Anton Kravanja, star 39 let in doma od Soče na Primorskem. Zapuščena žena, očeta in več sorodnikov. Pred leti je živel v Bridgeportu, O.

Delavci pri vlačilnih čolnih so šli danes ob 8 zjutraj na delo. Med unijo in General Motors pride vsak čas do poravnave. Stavka v jeklarski industriji gre naprej.

Lastniki vlačilnih čolnov in unija so se včeraj sporazumeli v toliko, da bodo šli delavci danes zjutraj ob osmih nazaj na delo, a sporne zadeve bo obravnaval poseben odbor treh mož. Tako je končana stavka, ki je trajala 10 dni in ki je za nekaj časa ustavila vse trgovsko življenje v mestu. Zdaj so razmere zopet normalne.

Iz Detroita poročajo, da bo stavka pri General Motors kmalu končana. Vladni posredovalec Dewey je rekel, da bosta prišli obe stranki skupaj in dosegli sporazum. V torek sta bili unija in kompanija samo še za en cent narazen glede poviška v mezd. General Motors je objavila 18 1/2c, unija vztraja pri 19 1/2c.

Glede položaja v jeklarski industriji je vse pri starem. Rečeno je sicer, da bo vlada dovolila jeklarskim družbam okrog \$5.00 pri toni višjo ceno, nakar bodo jeklarne privolile v višjo mezd delavcem za 18 1/2c na uro. Toda zedinili se še niso, če bo zvišanje od 1. januarja, ali od dneva, ko bodo šli delavci na delo. Tudi še ni določeno, če bo vlada dovolila višjo ceno samo za čisto ali tudi za mešano jeklo.

V Pittsburghu in Philadelphiji, Pennsylvanija, so zopet normalne razmere. V Pittsburghu so šli nazaj na delo delavci pri Duquesne elektrarni, v Philadelphiji pa uslužbenci ulične železnice in avtobusov.

Nadškofa Stritch in pa Mooney sta že v Rimu

Rim. — V torek sta sem dospela z letalom iz Amerike škofski nadškof Stritch in pa detroitski nadškof Mooney. Na letališču so ju sprejeli civilni in duhovniški dostojanstveniki. Pozdravil ju je tudi Msgr. Walter Carroll iz Pittsburgha, ki je pridrljen zdaj Vatikanu.

Nadškofa Spellman in Glennon, ki sta tudi na potu v Rim, sta pa zdaj dospela na Irsko, kjer sta se ustavila za nekaj dni. Vsi štirje nadškofje bodo drugi teden povišani v kardinale.

83. divizija bo odšla iz Avstrije

Viena. — Ameriška 83. divizija bo začela odhajati iz Avstrije 17. februarja in se odpravljati proti domu. Do konca februarja bo tam samo še 42. divizija.

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Sgt. Harry Snyder je bil povišan v štabnega narednika. Čestitamo! Njegov naslov je sedaj: S/Sgt. Harry Snyder, Hdq. & Hdq. Co. Holding Bn. Separation Center, Unit A, Camp Atterbury, Indiana. Harry je sin Mr. in Mrs. Anton Znidaršič iz 1166 E. 60. St.

Po 32 mesecih vojaške službe je bil častno odpuščen Pfc. Martin Mirtel, sin Mr. in Mrs. Martin Mirtel iz Prince Ave. Bil je v službi po Angliji, Franciji in

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Noči uradniki — Klub Ljubljana ima za letos sledeči odbor: Predsednik Geo. Nagode, podpredsednik Matt F. Intihar, tajnica Frances Julailia, blagajnik Frank Segulin, zapisničarica Louise Derdich, nadzorniki: John Robich, Antonia Svetek in Fr. Derdich. Publicistiški odbor Mary Yapel, Frances Klein, Frank Rupert, Matt Intihar; maršal Louis Starman, stric Jos. Plevnik, teta Frances Rupert, kuharica Mary Segulin, zastopnika za kub dr. Louis Godec in Mary Segulin. Seje so vsak zadnji torek v mesecu v SDD na Recher Ave.

Poroka — V soboto 16. feb. ob 9:30 se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Julia Zaller, hčerka Mr. in Mrs. Anton Zaller iz 1384 E. 171. St. in Stanley Maizel, sin Mr. in Mrs. John Maizel iz 1140 Norwood Rd. Zenin je bil častno odpušen iz armade novembra po 3 letih in 9 mesecev službe. Od teh je služil 22 mesecev v Angliji, Franciji, Belgiji in Holandiji ter prišel notri do Berlina. Vse najboljšemu želimo mlademu paru v novem stanju.

Časopisnega papirja primanjkuje — New York. — Nikoli tekom vojne ni bila tako trda za časopisni papir kot je zdaj in kot bo še vse leto. Kaka nova tiskarna sploh ne dobi papirja. Dolga stavka gozdarskih delavcev je vzrok, da ni lesnega zdroba dovolj.

Še nikoli ni manjkalo tako lanenega olja

Washington. — V zgodovini Amerike še ni bilo tako pomanjkanja lanenega olja, ki je potreben za izdelavo barve. V Južni Ameriki ga Rusija vsega sprofi pobere. Plačuje ga po 12 centov funt, dočim ga kupujejo Zed. države v Argentini po 9 do 9 1/2c funt. Ameriški trgovci oblegajo državni oddelek, naj bi dovolil za to olje višje cene.

Časopisnega papirja primanjkuje

New York. — Nikoli tekom vojne ni bila tako trda za časopisni papir kot je zdaj in kot bo še vse leto. Kaka nova tiskarna sploh ne dobi papirja. Dolga stavka gozdarskih delavcev je vzrok, da ni lesnega zdroba dovolj.

83. divizija bo odšla iz Avstrije

Viena. — Ameriška 83. divizija bo začela odhajati iz Avstrije 17. februarja in se odpravljati proti domu. Do konca februarja bo tam samo še 42. divizija.

Razne vesti od naših borcev v službi Strica Sama

Sgt. Harry Snyder je bil povišan v štabnega narednika. Čestitamo! Njegov naslov je sedaj: S/Sgt. Harry Snyder, Hdq. & Hdq. Co. Holding Bn. Separation Center, Unit A, Camp Atterbury, Indiana. Harry je sin Mr. in Mrs. Anton Znidaršič iz 1166 E. 60. St.

Po 32 mesecih vojaške službe je bil častno odpuščen Pfc. Martin Mirtel, sin Mr. in Mrs. Martin Mirtel iz Prince Ave. Bil je v službi po Angliji, Franciji in

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DUBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Ameriko in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00,
četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months,
\$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 32 Thurs., Feb. 14, 1946

Sebi in otrokom jemljejo dobro ime

Nedavno smo govorili z rojakom, ki pride v svoji službi mnogo v dotiko z Amerikanci. Povedal nam je, da izgubljamo Slovenci svoje dobro ime. Še ni bilo dolgo, ko so bili Slovenci (vsaj v Clevelandu) zapisani med Amerikanci in drugimi narodnostmi priznani kot pridni ljudje, zdravega razuma, dobri državljani, gospodarski in politično zanesljivi. Povsod so jih radi najemali na delo, pa tudi v boljše službe.

Laskavo priznanje, kaj ne! Vsak pa ve, da Slovincem tega dobrega imena ni nihče kar tako obesil na rame, ampak smo si morali to dobro ime sami zaslužiti, sami se predstaviti drugim kot narod poštenjakov, kot narod pridnih rok in vedrega razuma.

Ampak zadnje čase, nam je zaupal dotični rojak, se pa že čuti po mestu, da drugorodci ne gledajo na Slovence več s tako prijaznim očesom kot so včasih. Smatrajo nas namreč za — komuniste in komunisti, kot vemo, pa v Ameriki v splošnem še nimajo posebnega kredita in ga še dolgo ne bodo imeli, če ga bodo sploh kdaj.

Kdo nas je zdaj pri drugorodcih kar naenkrat začel predstavljati za komuniste? V prvi vrsti je to napravil Titov komunistični režim v Jugoslaviji. Ta je zdaj na zelo slabem glasu po Ameriki. Vzemite katerikoli ameriški časopis v roke, v vsakem boste čitali k sedanjemu jugoslovanski vladi vse drugo prej kot pa dobro mnenje. Amerikanci dobro vedo, da vlada v Jugoslaviji teror, kakršnega niti v Rusiji ne poznajo. Koliko se, na primer, Amerikanci norčujejo iz zadnjih jugoslovanskih "svobodnih" volitev. Saj je celo predsednik Truman sam javno priznal, da volitve niso bile svobodne in da je sedanjemu režimu v Jugoslaviji vse prej kot pa demokratičen.

Povprečen Amerikanec ne pozna diplomatskih zvijač, s katerimi je bila Jugoslavija izročena v roke komunistom, zato ne more razumeti, kako da so si jugoslovanski narodi izbrali tako vlado, ki jih je v tem modernem stoletju napravila za prvotne sužnje. Zato pa tudi povprečen Amerikanec sodi vse, kar pride iz Jugoslavije tako, kot sodi Jugoslavijo samo — teroristično, protidemokratsko državo.

K vsemu temu pride pa še delovanje nekaterih ameriških Slovencev, na primer pisatelja Louisa Adamiča, ki tak sistem vlade, kot je danes v Jugoslaviji, zagovarja. K temu pomagajo pa še razne propagande med ameriškimi rojaki, v katerih hite zatrjevati, da je danes v Jugoslaviji več svobode in več demokracije kot pa jo imamo v Ameriki. Amerikanci vidijo slavnostne sprejeme, ki jih prirejajo ameriški Slovenci komunistični agentom, ki prihajajo iz Jugoslavije. Ne rečejo nič, ker tukaj ima vsak svobodo delati kar hoče, govoriti kar hoče, vpiti, kar hoče. Ampak mitimo se, če mislimo, da vse to Amerikanec spravi mirno v zep. O, ne, vse dobro opazuje in si potem ustvarja svojo sodbo.

Vse to, kot smo zgoraj omenili, je vzrok, da so nas začeli Amerikanci, to se pravi druge narodnosti tukaj smatrati za propagatorje komunizma. Nič se ne bomo motili, če nas že smatrajo, ali nas pa še bodo, za prekucuhe, ki smo se najedli dobrega kruha v tej deželi, zdaj hočemo pa vse skupaj postaviti na glavo in pomagati nezadovoljnejšem, ki so po veliki večini sami privandrovci v to deželo, da strmglavimo demokratični sistem ameriške vlade.

Ni treba misliti, da smo se to mi sami zmislili. Ne, to je že mnenje drugih narodnosti v Ameriki o nas, vsaj v Clevelandu je.

Ali se še spominjate, da v času krize ni dobil vladnega dela nihče, ki je izjavil, da je komunist? Ali veste, da ni bil sprejet v ameriško armado nihče, ki je izjavil, da je komunist? To so fakti! Pa ni treba misliti, da je vojska to odpravila. In, prišlo bo še vse bolj ostro, ker Amerika čuti, kako sili komunistična propaganda v Ameriko, pa bo nastopala vedno bolj strogo. Kar malo počakajmo, pa bomo videli.

In če je to delala ameriška vlada, da se je otepala komunistov, ali mislite, da bo ameriški delodajalec sprejemal na delo ali v službo ljudi komunističnih nazorov? Kar malo počakajmo, da se dežela nekoliko umiri po vojni, pa bomo videli, kakšno priliko bodo imeli komunisti do služb.

In to je pa tisti point, katerega hočemo našim (nekaterim našim) pokazati, ko jih naravnost obtožujemo, da jemljejo sebi in svojim otrokom dobro ime. Pa gremo lahko še dlje in jih obtožujemo, da jemljejo izpred ust kruh svojim in našim otrokom, ki bodo razvpiti med drugimi Amerikanci kot komunisti. Taki, ki nimajo otrok, lahko vpijejo in delajo propagando za komunistične diktature. Če bo potreba, bodo sneli klobuk s kljuke, vzeli dežnik s kota, pa jo ubrali v njih rdeči raj. Seveda, če jih bodo tam hoteli sprejeti. Toda taki, ki imajo tukaj svoje otroke in svoje družine, pa se tako poganjajo za razne "izme," ki so njih otrokom, kateri so pristani Amerikanci, deveta briga, pa tem svojim otrokom naravnost škodujejo. Ne zavedajo se, da bo z nami v Ameriki starokrajaska politika umrla. Ne zavedajo se, da bi bila njih dolžnost storiti vse v svoji moči, da izboljšajo hodočnost svojim otrokom, in njih potomcem, katerih domovina je ta dežela pa nobena druga.

Zato se pa mi borimo z vso silo ter skušamo vse v svo-

ji moči, da bi ostalo slovenske ime v Ameriki to, kar je vedno bilo. V tej borbi ne bomo odnehali, ker ne smemo, če hočemo biti pošteni do samih sebe in do vaših in naših otrok. Ne dajmo, da bi bilo naših otrok kdaj sram reči, da so slovenskega pokolenja.

Kaj pravite?

BESEDA IZ NARODA

Mrs. Novak in več drugih

Potožili ste mi, da sem Vas hrabro napadel in da je grožnje Bog Edini, ki ima nad Vami dopadnje . . .

Očividno ne razločujete med napadom in stvarnim odgovorom, kar je v resnici zelo žalostno. Jaz nikdar ne napadam in ne morete mi pokazati enega članka, ki sem ga kdaj napisal, v katerem bi bil koga osebno žalil. Imam namreč to navado, da pišem le takrat, kadar imam zadostnih dokazov na razpolago; tako ne pridem nikdar v položaj, v katerem se nahajate Vi, da bi me kdo prijel za jezik. Oseba, v katerem bi bil koga osebno žalil, mi je bila vedno sveta. In prepričani ste lahko da, ako bi se kdaj tako daleč izpustil in sramotil nekoga z "izdajalcem" in "judežem," bi našel v sebi tudi toliko "hrabrosti," da bi ga prošil za odpustanje. Vaša oseba me popolnoma nič ne briga. Kar me pa zelo briga je Vaše delo kot javna delavka, v tem slučaju Vaš prostaški spis, v katerem strahopetno napadate ljudi, ki so odsotni in ki se braniti in zagovarjati ne morejo. Saj menda vendar niste pričakovali, da Vas bomo predlagali sv. Očetu v odlikovanje?

Sicer je dokaj jasno, odkar ste začeli prirejati komunističnim delegacijam slavnostne sprejeme, ste se navzeli tudi komunističnih trikov. Toliko časa boste pripovedovali svetu, kako nedolžni da ste, da se bodo gotovo našle članice, ki Vam bodo verjele, da ste Vi belo jagnje, mi pa grdi napadalec. Toda žene, ki še znajo misliti s svojo glavo, so si že davno naredile pravilno sodbo, brez mojeg dokazovanja; onim pa, katerim je Vaša oseba več kot resnica, bi bilo zastonj vsako dokazovanje. Res je, da ne vem po kakšni poti so te ženske prišle v katoliško organizacijo. Dejstvo je, da so v nji in te boste imeli vedno na svoji strani, kadar si boste zopet privoščili te grde škofo.

Rečem pa to-le: Blagor Vam slovenskim modernim katoličankam (saj med te se menda prištevate); napadete škofo in duhovnike svoje Cerkve, ozmerjate jih z izdajalci in judeži in — nič se Vam ne zgodi. Celotni je v nevarnosti, ki jih izkuša braniti. In ako Vas le kdo lopne po umazanih ustih, pa takoj zavpijete do neba, da se Vas napada. Še enkrat ponovim: Blagor Vam! Zelo prirodno sredstvo: Nahruliti vsakega z napadalcem, ki se drzne podvomiti o trditvah Vaše gnade. Razumem, Vi hočete absolutno pokorščino v Zvezi. Razumem tudi, zakaj vse to navduševanje za stalina in Tita. Vsi trije, Mrs. Novak, ste namreč rezani iz istega diktatorskega lesa.

Sicer pa, kakor hočete. Jaz sem skušal rešiti, kar se še da rešiti. Ve pa, ako res hočete uživati sloves, da je bi'a Zveza prva katoliška organizacija, ki je javno sramotila katoliško Cerkev (ker sramotiti katoliške škofo je pomeni prav isto kot sramotiti Cerkev — ako tega še niste vedele) — prav in dobro. Jaz si v imenju roke. Zelo neumestni so tudi vzdihji sicer dobrih žen, češ, Zvezo napadamo in nedostojne izraze rabimo. Ako hočete ohraniti katoličanstvo v Zvezi, potem pošiljajte te mile vzdihje tja, kamor spadajo. Kar se mene tiče, tudi jaz sem sklenil z Vami pogodbo, ko sem postal Vaš duhovni svetovalec, namreč, da bomo vzajemno čvali katoliško podlaglo Zveze. Jaz sem se pogodbe držal. Ali ste se je tudi Ve? Zagotavljam Vas pa, pri-

vsem kar mi je svetega, da nimam najmanjše volje, da bi Vam služil za fronto ter bi za mojim hrbotom preobračale komunistične kozolce. Povem Vam tudi, da smo do grla siti tega slepmišenja in bomo odslej naprej imenovali belo belo in črno črno — z najbolj domačimi izrazi, ki nam bodo pri rokah. Ve, ki zmerjate katoliške škofo z najogabnejšimi izrazi, pač ne zaslužite, da bi imeli do Vas kakšne posebne obzire.

Svetoval bi Vam tudi, Mrs. Novak, da pustite Boga v miru v tej nečedni zadevi. Kajti ni On tisti, ki Vam je svetil, ko ste pripravljali gradivo za decembersko številko Zarje. Kakšno "dopadenje" ima Bog nad lažmi, katere ste natrpali v omejeno številko Zarje, boste najlaže spoznali, ako pogledate v sv. Pismo, I. Mojzesove knjige, III. poglavje, 14. vrsta. Tam beremo sledeče: "In Bog je rekel kači (kača je namreč lagala Adamu in Evi, da bosta postala kakor Bog): Ker si to storila si preklela med vsemi živalmi . . ." Bog sam je preklel laž, ki je prinesla svetu toliko gorja . . . Toda iz Vašega spisa ne bruhamo laž, ampak tudi najbolj posebnelo sovraštvo. O tem pa bo Bog sodil približno tako, kakor je presodil apostol Pavel, ki je dejal: "Kdor pravi, da ljubi Boga, pa sovraži svojega bližnjika, je lažnik." Zelo ostri izrazi. Pa tako sodi š. Pismo samo o laži in sovraštvu. In kdo smo mi, da bi mileje sodili? Naš Odrešenik pošilja lažljivo in hinavsko judovsko drhal med gadjo zaleglo (najhujši izraz, ki ga je mogel Gospod najti v judovskem slovarju); mi pa smo poslali Vaše ogabno pisanje — svinjak (tudi najhujši izraz, ki smo ga mogli najti v slovenskem slovarju). Laž ni nikdar dovolj ostro obsojena.

Mrs. Novak, storite, kar bi storil vsak pošten urednik. Dokazite, kar ste napisali, ali pa javno — v Zarji — obžalujte oni nezasišani izpad. Ako to storite, si bomo zopet prijatelji in vse bo pozabljeno. Ako pa prvega ne morete in Vam napuh brani storiti drugo, potem pa odstopite kot urednica Zarje. Toda eno ali drugo boste storili, to Vam zagotavljam.

M. Slaje,
duh. svet. SZZ.

"Micki je treba moža"

Cleveland, O. — "Micki je treba moža," tako so sklenile na decembrski seji članice podružnice št. 25 SZZ. Spodaj podpisani pa so dale nalogo, da Micki poišče lepega, postavnega in bogatega ženina, da napravimo ženitovanje še pred pustom in sicer v nedeljo 17. februarja v šolski dvorani sv. Vida.

Ker je naša Micka res dekle, da malo takih, mi je to dalo dosti skrbi in potov, da sem ji dala zares zauber fanta. Posebno pa še zato, ker tega posla nisem tako vajena, kot ga je bil v starem kraju "Cucel," ki je po Dolenjskem in Notranjskem spravljal skupaj precej srečnih zakonskih dvojic. Seveda so bili tudi slučajji, da so pomeje leteli lonci in sklode za njim, ako je kaj narobe spravljal skupaj.

Jaz pa upam, da sem dobro opravila svoje posel. Seveda, če bi mi ne prišlo na pomoč Franciska Brancel in Perparjeva Pepca, bi ne bilo "štrukljev"; ta-

ko bo pa res v nedeljo ohect, da bomo vsi veseli. Še Matevž Gorčan (Damjan) je rekel: še Micko omožin, no, potem sem pa upravičen do zasluženega preužitka, ker dovolj je 42 let gladit deske po odrih . . . Ne bo šlo tako lahko, Tomažin, če imamo ženske še kaj besede! Vabim vas vse, da pridete v nedeljo v velikem številu, ker zagotavljam vam, da se boste od srca nasmajali, saj smeh in dobra volja ohrani človeka vedno mladostnega. Na svidenje!

Margaret Tomažin,
(Repla).

Vredna naslednica

V oglasjih vidim: Frances Zulich, licensed agent. Čestitam!

Ko je začel hirati, nam mnogim poznan, naklonjen in vsakemu prijazen rajni John Zulich, katerega bolezen je bila daljša, je bilo za družino potreba, da je nekdo iz družine opravljal zavarovalniške posle, da je šlo življenje naprej, kakor je potreba povsod, nekoga da zasluži za vsakdanji kruh.

Njegova vljudna hčerka Frances, se je zavedala tega in je iz ljubezni do staršev vzela to sicer težko delo na svojo odgovornost in začela od hiše do hiše obiskovati družine, ko je potekla zavarovalnina, ali pa je poskusila dobiti nove naročnike. To delo ni bilo tako lahko in prijetno, kajti, zavarovalnina je zelo odgovorno poslovanje, ker je zvezano s zakoni in postavami države.

Ko je njen oče, blagopokojni John Zulich preminul, je ostalo samo eno vprašanje: Ali zavarovalnino opustiti, ali pa iti v šolo za preučevanje postav in zakonov, da dobi licenco ali dovoljenje kot možna in učena vsega, kar zahteva zavarovalniška postava. Miss Frances Zulich, vidim je prestala preiskušnjo in dobila dovoljenje in sedaj stalno opravlja to delo, katero je rajni oče opravljal poprej 33 let.

Zelo hvalevredno je tudi to, da je hči, iz spoštovanja in ljubezni do očeta, da bi mu v težki boleznij lajšala njegovo trpljenje, sama radovoljno opravljala to delo, ki je bilo častno za družinsko ime. S tem je Miss Frances Zulich razveselila mnoge zaslužene prijatelje Zuličeve, ker vedo, da bodo tudi v bodoče imeli svoje imetje brez skrbi v redu zavarovalno, ker bo omenjena nadaljevala delo in skrb, katero je njen oče vršil toliko let. Naše čestitke gospodični Zulichevi, le tako naprej. Mnogo naročnikov. Vaš iskreni prijatelj, Anton Grdina.

Pismo slovenskega
pregnanca

Sheboygan, Wis. — Cenjeni urednik! Pošiljam vam zanimivo pismo, katerega sem prejel 18. januarja 1946 od moje bratrance Jožeta Samsa, doma iz Kračaljev Gora. Pismo se glasi v prepisu:

Dragi mi bratrance Tone, France in Franciška! V začetku mojega pisanja vas iskreno pozdravljam. Jaz se sedaj nahajam v Italiji že šest mesecev kot begunec pred komunizmom, ki sedaj vlada v naših krajih. Z menoj je tudi moja žena in sin star sedem let. Tokaj v Italiji nas je več tisoč Slovencev, ki smo na isti usodi. Tudi je več Potočanov in tudi tvoj brat Ludvik je tukaj. Drugih tvojih sorodnikov ni tukaj, so doma. Janez s Hruba je umrl in moja mati tudi, oče pa so še živi in v jako slabem stanju, saj so že stari 79 let.

Zdaj ti bom še malo na kratko opisal, kako in zakaj smo prišli sem. Ko se je začela vojna, so pobijali in mučili ljudi, požigali in kar so mogli slabega

počeli. Tako so nekateri pričeli organizirati odpor proti njim. Pa to je bilo le malo časa, kmalu se je ta struja ljudi preorganizirala in preuredila tako čudno, da so začeli agitirati za osvobodilno fronto, to je komunistična organizacija. Pričeli so delovati z Italijani vred, mučiti, krasti, ubijati in požigati vse tiste, ki niso bili z njimi za komunizem. Imenovali so se partizani. Italijani so jih na videz preganjali in so hodili podvezi sprševali ljudi, če so kje bili partizani. Če so bili, so ljudi, zlasti moške pobil in vasi požgali. Mnogo ljudi so tudi odvedli v internacijo, kjer jih je mnogo pomrlo od lakote in drugega zla.

Torej, če je bil kdo s partizani, so ga Italijani, če je bil pa nevtralen, so ga pa partizani uničili. Tako je bil pritisk od partizanov vedno večji. Največ je šlo takih v partizane, ki niso hoteli delati pa dobro živeti. Ti reveži niso vedeli, da se za partizanstvom skriva komunizem, ki je sovražna vsakemu človeku, ki želi živeti in verovati kar ga je mati učila. Torej samo ruski sistem. Ko so pa Italijani kapitulirali, so dobili od njih veliko orožja in potem so prav po načelu, ki so divjali, morili, mučili, požigali ter počeli vsi grdobijo proti vsem, ki so si upali ugovarjati ali celo misliti proti njihovu razbojniškemu delovanju.

Seveda so se tudi znašli ljudje v sili, da so branili svoje drage in svoj dom in ti pa so se imenovali domobranci. Torej, kdor je branil svoj čast in cerkev, je bil izdajalec slovenskega naroda. Tako so preganjali večino našega slovenskega kmečkega ljudstva, ki je hotelo biti verno Bogu in domu, ker pa domobranci niso imeli nikjer zaslombe, ko je po italijanskem odhodu prišel nemški vojak, ki se je boril proti komunizmu; tako sta si bila v tem enakih misli, vendar vsak zase. Nikdar pa zato, da z okupatorjem domobranec sodeluje. Domobranec je torej le branil svoj dom in vero v Boga, ni se pa boril proti komu drugemu. Komunisti oziroma partizani so nam bili sovražni, bil sem tudi jaz z mojo družino v njihovih rokah, pa hvala Bogu sem se srečno rešil. Nahajamo se sedaj v Italiji, kjer smo razdeljeni po več taboriščih ter nas oskrbuje angleški Rdeči križ. Od doma smo šli brez vsega, saj so nam pobrali vse že pred letom dni in nas poglani iz doma, tako da sem sedaj revež na tujem. Ali se bom še kdaj vrnil ali ne, ne vem.

Ako ostane tam Titó, ne grem jaz več domov, čeprav mi komunizem obljubi vse, kajti, kdor je enkrat poskusil kaj s komunizmom, ta mu potem več ne verjame. Tako je v naših krajih mnogo požganega in uničenega in vpliko šteto ljudi pobitih in to vse po krivdi partizanov, ki sedaj dolžijo druge, a kljub temu še ne nehajo agantati grozodejstva.

Dragi sorodniki, žalostno in hudo je sedaj v tej naši stari domovini, da si niti predstavljati ne morete. Žalosten je pogled na naše požgane vasi. V Travniku je vse porušeno in požgano; v Tabru stoji samo še cerkev in tako je po vsej Jugoslaviji samo smrt, groza in obup. Moji sestri Franci so Italijani mučili in potem šele ubili moža in sina starega 18 let, obenem so takrat mučili in ubili tudi njenega moža brata. Mučili pa so jih tako, da so jim najprej s puškinim kopitom razbili glave, potem polomili roke in nato pa so jih šele ustrelili. Dolžili so jih, da sodelujejo s partizani. To je bilo še leta 1943. Sedaj je ostala sama s sedemletno hčerko. Takih primerov je brez števila. Italijani so imeli namen uničiti Slovence in partizani pa pro-

tikomuniste. Tako je bore malo poštenih ljudi v njih, ki čakajo rešitve, da od Amerike ali Anglije. Ne pride, bo šla komunizma kuga dalje in gorje, kamor de. Ne želim tega in groza je, če bi se to zgodilo. Mi k sklepu mojega pisanja kreno pozdravljeni.

Vaš bratranec,
Jože Samsa,
Relugue Camp,
Senigalia, Italia.

Kakor je razvidno iz njenega pisma, so tudi ti potrebni naše pomoči, bili vsi oropani in izgubili je kraje, povrhu vsega gorja pa še zmerjani z izci, kar je zelo grda beseda. Spomnimo se jih raje v molitvah. Bog in Marija magaj naj jih tolažita in teh težkih časov.

Anton Knaus,
1610 So. 9th St.
Sheboygan, Wis.
P. S.: To pismo je poslano tudi Glasilu KSKK par tedni za priobčitev njegovo nazaj z besedami gotovega vzroka dopis objavljeno. . . . Prosim tudi rednika Ameriškega Domovnika da ga objavite v list, kajti staj največje slovenske ške organizacije ni pravičen dopis. Kam Jaz . . .

O, ti streha orehova, Fiskeležev Lojze iz Kranj takega pa še ne. O, vse miši, bi se razvel novičar. Jaz pa pravim: milijonov vagonov prosa, kega prosa tri sto milijonov hudnikov, pa vsak čene farbe!

Pa zakaj tako bentim se pa ne bi ongavil in ko se mi je pa vse pokrme spravilo iz glaja, da prav dobro ne vem, ali jam, ali odhajam. Saj je pa že spet kašljalo vmes, bo zajavkala in ali mojih prijanznih čitateleca, ena cela kopica, vam še vse drugače je, kot je krat, ko se mi je KnMarjanca ponujala, da me izbrala. Se reče, saj direktno prizadet, ampak mimogrede. Ampak ta me de me je pa že tako česnikler ne bom zvedel, kakostvar razvozljala.

Čakajte, vam bom povedal. Saj sem tako da sam ne vem, kje se arži. I, kaj se niso te, sam kako bi jim rekel, skusaj kar naenkrat vtepe da je treba na vsak Micki moža! Nič več manj. Kar na vsem lepše čajo izpeljati in jo, revco, obesiti kakemu li, revco, pa še ta prav Pa še to nedeljo, sem tako tako gladko ne bo slo. dokler bo ta-le giba!

Uh, saj sem tako iz jutri kaj več o tem napisal bi jaz rad vedel je dal to nesrečno in misel v glasvo, da je Micki moža? Bi jo rad ki jo toliko skrbi, kaj ni kaj ni treba naš Micki ma naj si ga išče, če ga ko treba! Našo Micko, vim, pa kar v miru kško. Torej še kakšno od kakšnega dedca ji komandirati, ki vam ni ga storila? Da se vam Meni se zdi, da imam kaj besede pri tem in mo jutri nekoliko več li o tem.

Jož, da bi bilo Micki moža. Za počt!

Kobilice

Zgodovinska slika iz leta 1672.
Spisal Ksaver Meško

Gor po polju se je tedaj vra-
ljal oče Izak — sam na vsem
zemljanem polju, sam v ognjeni
oblasti polnanskega solnca.
Mračni je sedel na vozu, po-
prezjen v nevesele misli. Ka-
kor že ob nekaterih prejšnjih
vikih, je spoznal danes spet,
kako ga ljudstvo, sovraži. Opa-
ni, oni, se neprijazne oči mnogih
pogledov, s katerimi se je sre-
čal dopoldne, ko so šli v mesto,
ga je dol na polje. Malokdo je
priznal klobuk. A kdor ga
je z mrzlim pogledom.
Zaprane besede mu ni privo-
lno. Kaj zamrmral je
noben. Kaj zamrmral je
stran, udaril po konjih, da
stolpi hitreje. Kakor bi bi-
la njegova bližina okužena! —
Prokleti gojimi! — Niso mu
nišli sovražni, grozeči po-
gledi ljudi, ko se je peljal sko-
zi vasi proti vdomini hiši. Go-
vo, vreti mora med ljudst-
vom. Našantal je pač kdo lah-
koveri, neuki narod proti nje-
mu. In vдова? Vedeti mora,
ko vsi na njeni strani, pri-
njeni, da se postavijo za
Sicer si ne bi upala tako
govoriti!

Čezredil se je ob spominu,
kako samotno ga je izgubila
proprata ženska, beraška ko-
rica.

A zdaj bo šele prav plača-
nje! In sicer takoj! Ako ne-
kaj, stavec, ni več hitel.
Izak je, kakor je sam hotel.
mu bilo več do poskočnosti
mladostne prenapetosti.
kako je počasi dremal po ce-
lonoči.

Enadoma se je vznemiril.
Nemirno prhutnil z njima,
napeto vlek v nju dalj-
nejasne glasove. Bolj in
bolj se je vznemirjal. Širil je
glasovi, glasno pihal, zaobra-
vavo, kakor bi se hotel o-
svoboditi.

Kaj gospodar se je zdramil
vznemirno prhutnil z njima,
napeto vlek v nju dalj-
nejasne glasove. Bolj in
bolj se je vznemirjal. Širil je
glasovi, glasno pihal, zaobra-
vavo, kakor bi se hotel o-
svoboditi.

Kaj gospodar se je zdramil
vznemirno prhutnil z njima,
napeto vlek v nju dalj-
nejasne glasove. Bolj in
bolj se je vznemirjal. Širil je
glasovi, glasno pihal, zaobra-
vavo, kakor bi se hotel o-
svoboditi.

kako da so kobilice uničile pol-
lja in vinograde, zastropile
vodnjake in potoke, se lotile
ljudi in živali ter jih neusmi-
ljeno uničile, če ni prišla ob-
pravem času pomoč.

In zdaj — glej, spet so tu,
te strašne uničevalke!

Ozrl se je v višino, z očmi
osteklenelimi od groze. Glej,
vse ozračje polno letočih, stra-
šnih jezdecov, da ni mogoče
videti solnca nad njimi, in da
se mračni pod njimi kakor ob-
najhušji nevihti. Ozrl se je po
polju naokoli: Nikjer nikar-
gar! Sam na cesti, kakor da-
leč sega oko, sam pod nečlo-
veško, dvoje armado, ki je pri-
čela že prve svoje naskoke.

"Bog mojih očetov, usmili se
me! Reši me!"

Krčevito, z vso močjo mu je
pograbila roka za bič. Udaril
je po konju, da se je vzpel, da
se je takoj pognal s podvojeno
divjostjo in naglico po cesti.
Čutil je pač tudi sam, da se
razprostirajo smrtne sence na-
denj in nad vso krajino. Edi-
no v divjem begu je morda še
rešitev.

Izak je klatil kakor blazen
po konju, zdaj po zraku, okoli
sebe, nad seboj, za seboj. A
malo so pomagali ti srditi
udarci. Živa toča je padala
gosteje in gosteje. Na noge so
mu padale kobilice, po rokah
so mu gomazele, sčetejale so
ga po vratu, grizle ga že v ob-
raz. Nad njim pa je sikalo in
šumelo, kakor bi sikala skozi
zrak neskončna množica puš-
čic, in bi se v naglem poletu
rahlo drgnila puščica ob pušči-
co.

"Strašno!" — je vpil in je
stresal z glavo, da bi se obra-
nil mrčesa. — "Reši me, Bog
mojih očetov in moj Bog! —
Na pomoč! Pomagajte!"

Z vso močjo je udaril po ko-
nju. Vranec, hropeč, klecajoč
že v kolenih od obupnega be-
skripanja, se prevrnil, daleč s ce-
skripanja, se prevrnil, daleč s ce-
ste na njivo je odletel žid.

Napol je še videl, kako voz
visoko poskakuje za zdvignim
konjem in ga tako le bolj
plaši, kako buta ob trdo cesto,
se odbija, se kotali zdaj na le-
vo, zdaj na desno — zdaj,
glej, divja konj sam dalje, le
oje in branoglav ga bijeta v
zadnje noge in ga podita še hu-
je...

Ze ni videl nikesar več — li-
ce in oči so mu povsem zakrile
kobilice. Trgal jih je z obra-
za, trl in mečkal jih z drhteči-
mi rokami, otepal je kakor
blazen z nogami, da se jih ob-
rani, valjal se je, kakor bi go-
rel, sem in tja po zemlji, ne,
ne po zemlji, po napol trdi, na-
pol mehki postelji, ki se je
vdajala pod njim, a se ga je
tudi bolj in bolj ovijala.

Tulil je v strašni grozi ka-
kor ranjen vol in kričal, dasi
mu je mrčes silil tudi v usta,
da ga je ob vsaki besedi grizel,
in mu je gnusno prasketalo
med zobmi:

(Dalje prihodnjič)

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR:
Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpreds.: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. podpreds.: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpreds.: John Mlakar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojz Madic, OFM, Box 608, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR:
Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.
Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja, Rev. Aleksander Uran-
kar, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hiti, Rev. Stefan Kassovic, John
Germ, Frnk Wedic, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Rob-
erts, Math Slana, Pauline Ozbolt, John Gottlieb.

NADZOJNI ODBOR:
Predsednik: George J. Brince, Eveleth, Minn.
Člani: J. John Terselich, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak

ZA PUBLICITETO:
Albina Novak, John Jerich, James Debevec, Ivan Zupan, Rado Staut.

Poročila o beguncih v taboriščih

Kakor smo omenili, da je bilo
objubljen, tako smo pred krat-
kim res dobili v roke precej ob-
širna poročila o življenju sloven-
skih beguncev v taboriščih v
Avstriji in Italiji. Bilo bi pre-
obširno, če bi hoteli vse objavi-
ti. Nič pa ne dvomimo, da bodo
prijatelji in podporniki LIGE z
zanimanjem čitali vsaj skrajša-
ni posnetek iz teh poročil, ki ga
začenjamo danes objavljati.

Naj pripomnim, da je bilo stan-
je med begunci, kakor je tu
opisano, še v mesecu oktobru lan-
skega leta. Vendar se bo dalo iz
teh poročil sklepati tudi na po-
znejše stanje med njimi.

Poročilo začena z nekim ta-
boriščem, ki doslej tudi pri Ligi
nismo še nič vedeli o njem. Je
pa prav zanimiva stvar. Poroči-
lo pravi:

Med taborišči, v katerih biva-
jo slovenski begunci na avstrij-
skem ozemlju, je najbolj odda-
ljen od domovine taborišče pri
Sv. Gertrudi (am Wolfsberg).
Leži 45 km severno od Juden-
burga na štajerskem. V tem ta-
borišču živi 16 slovenskih be-
guncih družin, ki imajo skup-
no 107 ljudi.

Vsi ti ljudje živijo v tem ta-
borišču že nad DVE LETI. Neme-
ci so jih preselili tja gor iz bolj
osamljenih hribovskih vasi, kjer
so bili ti ljudje izpostavljeni
partizanskim nadlegovanjem. Po
preselitvi so Nemci tiste vasi
požgali, da bi ne mogle dati
zavetišča partizanom. Tako so
torej ti ljudje prišli v oni kraj.

Doslej odposlanec našega od-
bora še ni bilo mogoče, da bi se
bil o stanju tega taborišča oseb-
no prepričal. Čujemo pa, da so
vaši ljudje tam gori v material-
nem pogledu dobro preskrbljeni.
Nasprotno je pa njihovo duše-
vno in duhovno stanje zelo slab-
o. Med seboj nimajo nobenega
inteligenta. Slišimo, da so otro-
ci v teh letih, odkar so doma ži-
veli v neurejenih in razmerah
in pozneje v taborišču, pozabili ce-
lo čitati in pisati. Zdjaj je odšel
mednje slovenski duhovnik lazar-
ist Mejač. V kratkem odide tu-
di učitelj Mizerit, ki bo prevzel
med njimi pouk šoloobveznih
otrok.

Slovensko taborišče v Juden-
burgu

Edino naše taborišče, ki leži
na štajerskem, je Judenburg. V
okolici Judenburga je več tabo-
rišč, kjer bivajo ljudje najrazli-
čnejših narodov in ver. Slovenci
bivajo v posebnem taborišču bli-

zu gradu "Lichtenstein." Tam
biva 600 ljudi. Taborišče je čisto
in lepo urejeno. Slovencev
je v njem 330, od teh je 160 moš-
kih, 136 žensk in 30 otrok. Štir-
je Slovenci so ob času tega poro-
čila v bolnišnici.

Slovenci imajo svojo kuhinjo,
drugi pa tudi vsak svojo. Glavno
vodstvo taborišča je v sloven-
skih rokah, načeljuje mu Renej
Podhorski, ki se zelo trudi za do-
ber uspeh. Prehrana je v Ju-
denburgu med vsemi taborišči
najboljša, dasi seveda še zme-
rom "begunska."

Ti brezdomci živijo v udobnih
prostornih sobah po kakih deset
ljudi v eni. Imajo ali postelje
ali pa le pograbe za ležišča.
Slamnjak nimajo dovolj, ker se
slama težko dobi. Ker je tam
gor hladno podnebje, jim pri-
manjkuje tudi odev. Tudi oble-
ke jim zelo manjka, doslej jim
je uspelo samo za dojenčke ne-
kaj dobiti.

Domačih duhovnikov imajo
dovolj. V posebni baraki je oku-
sno urejena kapelica. Tako lepe
nima nobeno drugo taborišče. V
taborišču je tudi ljudska šola z
20 otroci. Poučujejo tri učitelj-
ce, nekaj drugih pa poučuje v
okolici na solah, ki nimajo slo-
venskih otrok.

Dva tečaja za angleščino po-
učuje g. šusteršič. Obiskuje jih
30 ljudi. G. Zupan vodi dva nem-
ška tečaja s 15 obiskovalci. Pe-
vski zbor pod vodstvom g. Malo-
vašiča je priredil že tri koncer-
te. Ustanovili so si tudi orkester
pod vodstvom g. Fjšingerja, ki
pa zdaj ne deluje, ker nima kla-
virja.

Poučnih predavanj doslej ni-
so imeli, za naprej se snujejo.
Izdajajo svoj list pod imenom
"Dom ob Muri," ki pa radi po-
manjkunja papirja izhaja le v
10 izvodih. Izšlo je 40 števil.
Zdravstveno službo vodi nem-
ški zdravnik, pa bi jo lahko vo-
dil slovenski, če bi ga imeli. Po-
veljujoči angleški major je zelo
skrben in pušča slovenskemu
vodstvu proste roke, le včasih
pride v taborišče.

Taborišče v št. Vidu ob Glini

To taborišče je oddaljeno od
Celovca le 20 km. Tu živi okoli
700 Slovencev. Med njimi je tu-
di nekaj drugih narodnosti. Tu-
di to taborišče so kmalu po pri-
hodu prevzeli v vodstvo Sloven-
ci in sicer od Čehov. Slovenske-
mu odboru, ki vodi taborišče,
predseduje dekan Kette. Poma-
gata mu posebno oba Severja iz
Ježice, bivši župan Franc in pro-
fesor Janez Sever.

Kuhinja je v zelo dobri ro-

kah in zna iz majhnih količin
napraviti dosti dobro prehrano.
Zaostaja pa za Judenburgom.
Kuhar je g. Ulčar.

Barake so slabe in je nastani-
tev temu primerna. Nekateri
naših ljudi morajo še vedno bi-
vati v šotorih na prostem. Sicer
so šotori dobri, angleški, vendar
pač le šotori. Žal, da taborišče
nima pitne vode in jo morajo od
daleč dovažati. Okolica je vsa
razrita od bombardiranja, v de-
žju strahovito blatna, v suhem
vremenu zasuta s prahom. V
zdravstvenem pogledu je to sploh
najslabše taborišče. Šele zadnje
čase sta prišla v taborišče dva
slovenska zdravnika, dr. Janež
in dr. Kozin. Dobila sta nalogo,
da brezobzirno uvedeta red in
zboljšanje zdravstvenih razmer.
Upati je torej na skorajšnje
zboljšanje.

Vendar so ljudje v tem tabo-
rišču prilično zadovoljni in bo-
lezni ni med njimi. Kulturno so
izredno razgibani, delavni in
podjetni.

Angleških tečajev je 5. Vodi-
ta jih dr. Veble in dr. Mihelič.
Nemške tečaje vodi dr. Godnič
in podpolk. Vizjak. Predavanja
imajo vsak torek za vse, ki se
zanimajo.

Ljudsko šolo vodi g. Golobič in
tri učiteljice. Telovadne tečaje
vodi Boh Franc. Priredil je s
svojimi telovadci že več javnih
nastopov, in so visoko dvignili
slovensko veljavo v angleških
očeh. Pevski zbor vodi g. Mihe-
lič. Oskrbuje petje pri službi
božji in je priredil že tri javne
koncerte, ki so enako zelo ugaj-
jali Angležem in drugim. Gleda-
liško predstavo so imeli doslej
eno.

Taborišče izdaja svoj list
pod imenom "Slovenski taboriš-
čnik." Urejuje ga prof. Sever.
List izhaja vsak dan na dveh
straneh v 220 izvodih.

Versko delovanje je zelo živa-
no. Obstoje vsa tista verska in
cerkvena društva, ki so obstaja-
la doma. Za službo božjo, ki jo
oskrbujejo domači begunski du-
hovniki, je ljudem na razpolago
10 minut oddaljena cerkev v
mestu. Slovenci jo pridno ob-
iskujejo in je skoraj polna vsak
dan. Naj omenimo, da je v tem
taborišču največ ljudi iz župnij
Devica Marija v Polju in Ježica.
Nekaj je pa tudi Ljubljancov
in Gorenjcev.

(Dalje prihodnjič.)

Blagajnik LIGE je prejel na-
slednje nadaljnje prispevke:

Mrs. Clara Buchar v Jolietu
nabrala \$10.00. Dali so ji po
\$2: Joseph Russ, Antonia Stru-
na, Elizabeth Kastelic; po \$1:
Agnes Skedel, Jennie Plut, An-
na Jerisha, Clara Buchar.

Člani dr. Dobrega Pastirja v
Ambridge, Pa. so darovali: po
\$2: Agnes Smrzlick, Agnes Ho-
tutec; po \$1: Peter Svegel, John
Knafelc, Mary Rosenberger,
Mary Vukovec, John Kerzan,
John Flajnik.

Mrs. M. Peterlin, Braddock,
Pa. \$1.60.

Immaculate Conception So-
Chicago, \$5.

Gregor Gregorich, Chicago,
\$5.00.

Članice dr. sv. Cecilije, Joliet,
Ill. iz blagajne \$5; po \$1: Anna
Jerisha, Antonitte Snedic, Jo-
hanna Krall, Amalia Shulco, Ju-
lia Camp.

Uprava lista Ave Maria (na-
brala) \$280.
Jolietčani za Rev. Podbregar-
ja: \$30.
(Dalje prihodnjič)
Vsem najlepše Bog plačaj.
Rev. A. Medic OFM, tajnik.

MALI OGLASI

Hiše naprodaj
Proda se 10 sob hiša na Neff
Rd. blizu 185. ceste, dvojna gara-
ža, zadej je primerna šenda,
ki se lahko porabi za delavnico
ali kokošnjak; posebej je pa lep
lot 50x240, če koga veselijo obde-
lovat vrt. Cena ni visoka, samo
\$9,500.

Potem imam 6 sob hišo in iz
opeke pridelan trgovski prostor,
razdeljen v dva lokala; sedaj je
notri brivnica in lepilni salon;
pripraven za tistega, ki je izu-
čen v tej stroki. Proda se vse
skupaj ali samo poslojje za \$10,-
800. Gorkota na vročo vodo in
stoker; vse v najlepšem stanju.
Več podrobnosti vam da dra-
ge volje

Frank Prevec
960 E. 185. St.
KE 5030.

Lepa priložnost
Naprodaj je zidano poslojje
za trgovino, kakršnokoli si želi-
te. Sedaj imajo tam že več let
delikatesno in dobro vpeljano tr-
govino. Nahaja se v zelo lepem
kraju v Euclidu, blizu šol in cerk-
va. Proda se zaradi slabega
zdravja; cena je zmerna.

Za več podrobnosti pokličite
L. Petrich IV 1874
Realtor
19001 Kildeer Ave.

Farma naprodaj
Naprodaj je 20 akrov farma,
6 sob moderna hiša, vroča in
mrzla voda, dvojna garaža, hlev,
kokošnjak, svinjak, 800 sadnih
dreves, en akre trte, en akre
špargljev in drugo. Fina farma
za pridnega človeka. Zgledite se
pri

Matt Teubel
Route 86
Painesville, O.
(3 milje od mesta.) (37)

Piano naprodaj
Proda se piano v jako dobrem
stanju in poceni. Istotam se
proda tudi peč na premog. Zgla-
site se na 21650 Ivan Ave. Eu-
clid, (33)

(Dalje prihodnjič.)

Blagajnik LIGE je prejel na-
slednje nadaljnje prispevke:

Mrs. Clara Buchar v Jolietu
nabrala \$10.00. Dali so ji po
\$2: Joseph Russ, Antonia Stru-
na, Elizabeth Kastelic; po \$1:
Agnes Skedel, Jennie Plut, An-
na Jerisha, Clara Buchar.

Člani dr. Dobrega Pastirja v
Ambridge, Pa. so darovali: po
\$2: Agnes Smrzlick, Agnes Ho-
tutec; po \$1: Peter Svegel, John
Knafelc, Mary Rosenberger,
Mary Vukovec, John Kerzan,
John Flajnik.

Mrs. M. Peterlin, Braddock,
Pa. \$1.60.

Immaculate Conception So-
Chicago, \$5.

Gregor Gregorich, Chicago,
\$5.00.

Članice dr. sv. Cecilije, Joliet,
Ill. iz blagajne \$5; po \$1: Anna
Jerisha, Antonitte Snedic, Jo-
hanna Krall, Amalia Shulco, Ju-
lia Camp.

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOJU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanje
poslojij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
8 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zgledite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Ko-
gar zanima, naj se zgleda na
960 E. 185. St. (x)

Ženske za čiščenje
Poln dnevni čas
od 6. zj. do popoldne
Plača
Stalno delo

Zgledite v employment office
5. nadstropje

Wm. Taylor Sons & Co.
(34)

Za hišno delo
Žena ali dekle dobi službo za
lahka hišna dela. Trije v dru-
žini. Gre zvečer domov. Plača
po dogovoru. Pokličite HE
3692, ali vprašajte za naslov v
uradu tega lista. (32)

MALI OGLASI

Dobra postrežba
Za papiranje, barvanje in
steaming. Pokličite EX 4616.
(32)

Pralnik naprodaj
Naprodaj je pralnik Conlon
izdelka, v jako dobrem stanju.
Cena \$85. Zgledite se na 12628
Towa Ave. (33)

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231

Se priporoča za popravila in barva-
nje vašega avtomobila. Delo točno in
dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.
Popravimo vaš avto in prebarvamo,
da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830.
882 East 152nd St.

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
IVanhoe 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELVALNI-
GA NAGROBNIH SPOMENIKOV

GEORGE TOMASIR
BETONSKA DELA
pločnike, dovoze, kleti in tla v
garaži

1423 E. 39. St.
Tel. EN 5677
Cleveland 3, O.

Kadar kupujete ali
prodajate!

Posestvo, n. pr. hišo, zemlji-
šče, trgovino ali farmo, se vedno
obrnite za zanesljivo in pošteno
postrežbo v vaše popolno zado-
voljstvo vedno do nas.
Splošna zavarovalnina proti
ognju, nezgodam, za avtomobi-
le itd.

Gradimo tudi nove domove po
vašem okusu.

Se priporočamo
Edvard Kovac, Frank Prevec
in Nettie Princ
KOVAC REALTY
960 E. 185. St.
KE 5080.
(Thur. —x)

DON'T WORRY, DEAR —
BY SALVAGING FAT
AROUND THE
KITCHEN I GOT
THESE NEW SWEETS!

OH OH!

NO FOOLING! A little extra skimming, scraping and scooping of used cooking fat will bring you household and personal needs sooner. Packaged soaps, laundry soaps, floating soaps, nylon stockings, cotton sheets, paper, electrical appliances all need used cooking fat. Household fat salvager replaces industrial fats and oils that are still very short.

Veliki vojni spominek. — Skoro gotovo je to največji vojni spominek iz druge svetovne vojne in sicer, veliki nemški top, ki je naložen na devet železniških voz in je na poti iz Greenville, N. J. na U. S. Army proving grounds v Aberdeen, Maryland. Top je dolg 71 čevljev in 9 palcev, tehta pa 462,000 funtov.

SUN-KRAFT LUC
Vam ozdravi kostni revmatizem, na-
duho in vse kožne bolezni. Ne hodite
k zdravniku pod luč, nabavite si jo
doma — \$64.00

MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

FR. MIHOČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENDicott 9350

6% pivo, vino, žganje in dober prigri-
zek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

Thomas Flower Shop
SLOVENSKA
CVETLIČARNA
CVETLICE ZA VSE SLUČAJE.
Lepo delo in točna postrežba
14311 ST. CLAIR AVE.
Tel. GL 4316

ZIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Stoj! Bran je prisluhnil. Zaslusal je bil neko čudno mukanje živine. Spustil je vejo pa jo udrl iz gošče. In ko je prišel na plano, je našel tu le še prazni voz. Brez pomisleka se je spustil za sledom svojih in jih dohitel na Žuljevji poti. Štirje gonjači so udrihali po blagu, štirje ligurski potepi neusmiljeno gnali plen dol po cesti. Imel je pa dokaj opraviti preden je iztrgal roparjem živino, kajti potepi so se mu ustavili z gorjaci, a Bran je imel sekuro. Sam nad sabo se je jezil nazaj grede. Toliko blaga so že odgnali, nekaterim naravnost iz hlevov, ta pa gre in žene čredo tatovom naravnost v roke. Kar brz je zdaj naložil les pa napregel ter odgnal še na pol lačne proti domu. Plaha je stopicala čreda pred njim, on je držal za jarem in voliča sta vlekla, z vsem životom vdana. Kakor bi se živinče zavedalo opasnosti, iz katere jo je rešil. Jutri ali morda že danes bi bila razmesarjena tam doli. In tako plaho so stopali po teh prekovernih potih, ki postajajo tako čudno tuje in širne.

Iz šole so se bili pravkar usuli otroci pa bežali v naselja. Dreč in Lenca sta uzrla Brana pa sta se obesila na voz. Tedaj se je pojavil na šolskih vratih učitelj Gomba. Bran ga je spoštljivo pozdravil, oni je pa dvignil roko v znamenje, naj fant počaka. Bran je ustavil voli in odpravil šolarja s čredo naprej. Gomba se je medtem približal ograji, glavo nekoliko sklonjeno, da je bil videti kar nezaten. Kakšna razlika med prejšnjim domačim in tem tu! Oni je bil kakor gora, to je pa majhno suhotno človeče. Ljudje so močno žalovali za domačim učiteljem, ki ga je pregnala ligurska oblast, vendar so se pa polagoma tudi za tega ogrela srca pogorska. Kakor da ni Ligur. Polt temotna, a oči odkrite, čelo visoko, lasje pa svetilkavi in je čisto obrbit, kakor pogorski očanci. Pa je vendar Ligur, ta učenik Gomba jasnovidec pa Bran s po-

hlevnimi, utrinjajočimi se očmi; fant stasit, s kratkimi brki, temnimi in gostimi ko mah. Kako je? Gomba je pomišljal, potem z nekakim trudom navrtal besedo. — Očetu gre slabo, bogme, težko bo kaj doseči. To je najprej poudaril in tako razločno, da ga je fant lahko razumel. Ponoreli so tam doli, izgubili človeško dostojanstvo, in njega, učenika Gomba, je sram, da je Ligur. E, očetu gre slaba, bogme! — Zdajci je Gomba prislonil obraz čisto k ograji pa šepnil fantu strašno resnico. Branu so se odpirale oči; celja ploha tujih besed ni jim mogel tako naglo slediti, in šele ko je Gomba ponovil, so fantu omahnile roke. Da, živa resnica, tu stoji sun Gomba Medardu, ki nikoli ne laže.

Bran je klecnil k voličem. Sun Gomba je gledal za njim, nepremično je stal tu, in ko so voli že krenili v višinski klanec, je šel učenik noter in vzel popotno palico. Bran je tiščal za jarem, držal sam sebe, da ni omahnil. Skuk in Kres sta ga došla, prihajala sta od cestnega dela. — "Boš popravljat kozolec, Bran. Kje si naložil?" sta ga ogovorila prijazno. — "Pred šolo," je bleknil fant pa kar v tla gledal. Na vasi ga je nagovoril ta in oni, a fant je trdovratno ril dalje. Šimenca in hči sa se motali pred hišo, a se ni niti ozrl, da sta kar začudeni obstali.

Molče je izpregel. Dreje je odgnal voli v hlev, Bran je pa odšel v hišo. Budinka je stresla debele kose repe iz lonca v skledo, zatem odstavila od ognja krompir in ga stresla v drugo skledo; kmalu nato je zacvrčala začimba v ponvi in kakor sama žarečina opalila jed. Žena je prijela skledo; toplo so se je oprijele njene roke in dvignile jed, kakor bi jo povzdignile k blagoslovu. Okrenila se je, da bi jo odnesla v hišo, pa je obstala in široko odprla oči. Tu je stal sin, nem in mrk. Mili Jezus! Težka slutnja je pomračila ženi čelo. Le za nekaj hipov sta se sprijela pogleda, puh vroče repe in močne začimbe jima ni mogel pregnati teže z obraza. Molče sta se sporazumela, prav ko tisto zlokobno noč, ko sta čakala na blazni boj. Ne, tedaj je bila Budinka silna, trda, danes pa je skoro onemogla pod pezo tolike strašne resnice. Sin se je okrenil in se zamajal v hišo, mati je spustila jed nazaj na ognjišče pa plaha stopila za sinom. Bala se je težkega udara. Že sama slutnja, neizgovorjena žalost jo nemilostno upogne. Nikoli odnikoder vedrega žarka. Budinka lahko znova zapali dom, popali

ves grunt, zlosti ne more izžgati. Kar opešala je žena. Bran je strmei v zapečje: tam so stali očetovi škornji, nad njimi je visela kamižola. Tu je Brana zlomilo. — "Oče!" je zastokal. "Joo! Oče!" je kriknil in se pogreznil v zapečje. "Križani Jezus!" je jeknila mati in s sesedla na klop. Lenca in Dreč sta plaha vstopila, zaslišala bratov iht in videla mater in njene koščene roke, ki so se ji vile nad glavo. Kaj se je pripetilo? Težke slutnje so jima zarezale skozi mlade senci.

PRIJATEL'S RADIO SERVICE
1142 E. 66. St.
90 dni garancija na vseh delih in popravilih.
Trgovina: EX 2680
Stanovanje: EX 3985

NAZAJ IZ ARMADE, DA SLUŽIM VAM!
STAN'S BEVERAGES
STANLEY J. TRACY, Lastnik
7502 UNION AVE.
vagal E. 75 St.
Za hiter dovoz pokličite BR 2636
RIN'S CONCORD VINO
PETINKA 75c
1/2 gal. \$1.69 — gal. \$2.98
PIVO
LOKALNE VRSTE DA VZAMETE DOMOV zaobj \$2.32 in deposit
100% čisto kalifornijsko **ROMA VINO** petinka **98c** pol gal. \$2.19
Popolna zaloga Mixers popa, Cordials in šampanjca

Mati je zdrknila na tla, visoko povzdignila koščene roke k razpeli pa rotila križanega, naj vrne gospodarja in očeta! Naj ga obudi, naj napravi čudo, kajti kako bi grunt brez gospodarja! Tudi otroka sta zdrknila na kolena in plaha poslušala vročo materino molitev. Potem se je žena dvignila, snela kropivček s stene pa šla in pokropila gospodarjevo oblacilo pa rotila grmečega Boga, naj prizanese, ako je volja njegova. Poškropila je z blagoslovljeno vodo tudi Brana in mala dva in vso hišo.

Zdajci je zaneslo Brana na sredo hiše. A tu sta se mu nogi krepko oprli. Vzravnal se je pa začutil na ramah težak oslon Budinovine. Tedaj se je zganil, zaslutil je, da je postal gospodar in se je oslonila nanj vsa peza grunta. In to mu je zadalo nekak močan sunek. Zasekal je pogled v steno, pa se kar pognal, sunkovito dvignil obe roki pa zgrabil za tisto, izdrl jo s kavljem pa držal v rokah, kakor bi pomišljeval. Tista ostudnost je pa imela glavo pokonci, kakor bi prezala na ugriz. "Ven s hudobo!" je zasikala mati. Sin je osupnil, pogledal mater in videl njeno srdito obličje. — "Ven s hudobo!" je ponovila trdo. "Ven s kačo!" sta pritegnila

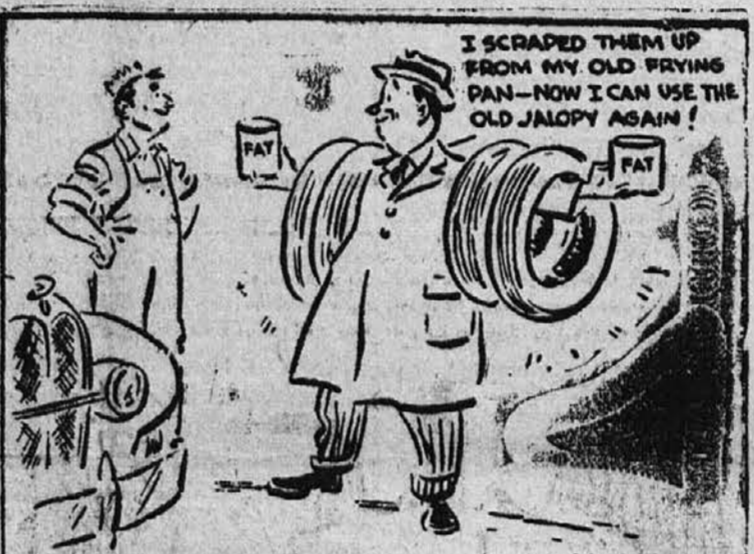
tudi otroka. Tedaj ni Bran nič več pomišljal. Nesel jo je ven, krepko stopil čez prag, jo visoko povzdignil pa zavihel v tla tako silovito, da se je sadra zdrobila v sončni prah. Nikamor se ni ozrl in ni videl ne slišal, kako je nekaj Ligurov pred Podliparjevo hišo zavpilo pa jo ubralo mimo Kolarjeve hiše naravnost na vas. Bran se je vrnil v hišo pa se miren vse del na klop, kakor bi pravkar dovršil častno nalogo. Kje je Budinka, kam je izginila? Saj je tu. Pravkar je stopila iz kuhinje, zdaj se je postavila na sredo veže. Naj pride karkoli, Budinka je pripravljena. Branila bo sina, branila mladiče svoje in dom. Nič več ni vila rok, nič več jadovala, stala je tu pokonci vzravnana, njeno obličje je bilo strahotno, koščena njena roka je pa tiščala dolg, nabrušen nož...

In so prihrumeli. Z bobnom, verigami, z mečem in ognjem so se usipali k Budinovi hiši. Pa je trušč mahoma preстал. Kaj je to? Tu je stal sun Gomba pa s palico brskal v črepe in prah. Ko se je trušč približal, je pa stopil naproti, dvgnil palico in rekel, naj se vrnejo. Ligurci so mu ugovarjali. Kako vendar? Ligurska svetinja je zdrobljena v prah — pa bi nesramnega sužnja ne kaznovali? — Ne, to zadevo uredi on, Gomba sam, poj-

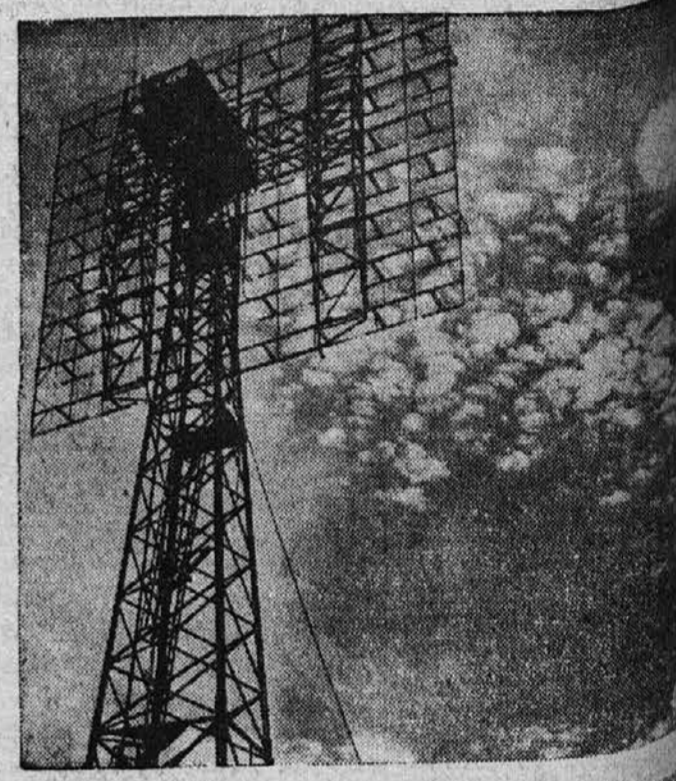
de do samega simbe, jim je rekel dokaj odločno. Morali so se pač vdati, kajti Gomba je imel pri simbi veljavo. In ko so se okrenili, je stopal za njimi, kakor brižen pastir za ukročeno čredo. Šel je naravnost do zapovednika. Bil je čisto miren in prijazno se je pozdravil s simbo, ali polagoma se je pa zaslusal ven njegov ugovor, ki se je stopnjeval v ostrini do skrajnih mej. Straže zunaj so bile kar zbegane. Kdo je ta, ki si drzne tako govoriti z mogočnim simbo? Pričakovali so, da bo zdaj zdaj ukazal zapovednik bčati upornika ali mu celo odsekati glavo. Ne, nič ni bilo. Gomba je prišel ven pa je pokonci vzravnal stopal mimo straž in miren šel skozi Višinje.

Simba Kavembu pa je bil premeten in zvit ko sama kača. Uvi-

(Dalje prihodnje)
Kupujte Victory Bonds

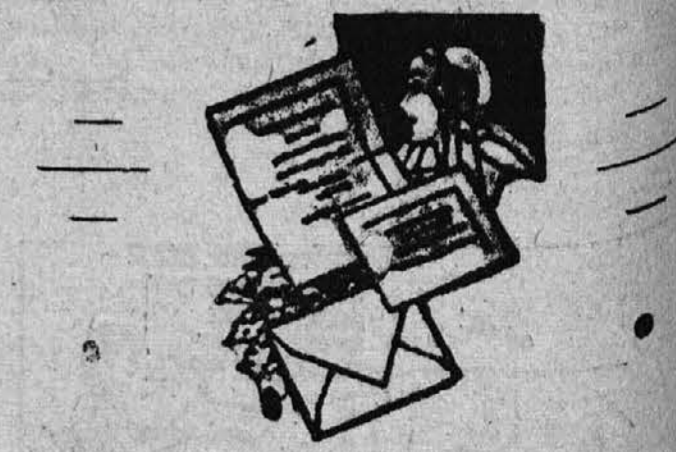
NO FOOLING! Let more things your used cooking fat helps to make, too—packaged soaps, laundry soaps, floating soaps, nylon stockings, cotton sheets, paper, plumbing fixtures, paint. End of point rationing doesn't mean we can stop salvaging used cooking fat. Industrial fats and oils will continue to be short until well into next year.

Fantstična ideja za zvezo z mescem se bliža uredništvu, ko so ameriški armadni znanstveniki potom naprav stopili v zvezo z luno. Gornja slika nam prikazuje radar napravo v Belmar, N. J., odkjer so bili naplavljeni prvi poskusi. Prvi vtisek s povratkom je bil naplavljen v dveh in pol sekunde in za razdaljo 450,000 milj in nazaj.

VABILO K PREDSTAVI
premikajočih slik in plesu
priredi
podružnica št. 32 Slovenske ženske zveze
V NEDELJO 17. FEB.
V DVORANI SV. KRISTINE, 881 E. 222. ST.
Kazanje slik ob 7 zvečer (Anton Grdina)
Za ples igra P. Sokach 4 mož orkester
Vstopnina 50c

SKEBE & ULLE
PLUMBING and HEATING CO.
15601 Waterloo Rd. Kenmore

ŽENINI IN NEVESTE!
Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. HENDERSON

V BLAG SPOMIN
ŠESTE OBLETNICE SMRTI MAŠE LUBLJENE SOPROGE IN MATERE
Mary Kokal
ki je za vedno zatisnila svoje oči dne 14. februarja 1940.
Šest let je že minulo, kar si v večnost se podala, lepše zdaj Ti sonce sije, lepša zarja zdaj blesti.
Truplo tam na božji njivi, v grobu hladnem že trohni, duh pa Tvoj in neminljivi, slavi raja zdaj blesti.
Žalujoci ostali:
SOPROG in OTROCI.
Cleveland, O. 14. Feb. 1946.

THE ONE AND ONLY AL SIRAT
3 RINGS GROTTO CIRCUS
Cleveland's Greatest Winter Event
CLYDE BEATTY and HIS WILD ANIMALS
THE CHRISTIAN RIDING PARTY
FLYING CONCELLS
And All the Stars of the Circus World
TRAINED DOGS AND PONIES
EDUCATED BEARS... CLOWNS
15 Performing Elephants
TICKETS NOW ON SALE: Buy your general admission tickets here at all Washington Drug Stores and all Grotto members. Reserved seat tickets now selling at Stadium Box Office, 315 pm, 3:15 pm, 3:45 pm, 4:15 pm, 4:45 pm, 5:15 pm, 5:45 pm, 6:15 pm, 6:45 pm, 7:15 pm, 7:45 pm, 8:15 pm, 8:45 pm, 9:15 pm, 9:45 pm, 10:15 pm, 10:45 pm, 11:15 pm, 11:45 pm.
BIGGER... BETTER THAN EVER... BRING THE YOUNGSTERS
MAT. EVE. PUBLIC HALL Feb. 11-24

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."